

[Axel Kristensen.]

en Opsparing og derved blive i Stand til at betale Vej og Kloak senere; det har været et ganske overordentlig stort kulturelt Gode.

Naar man vil lave en Lov som foreslaaet her, kommer man ogsaa til at se alvorligt paa det Spørgsmaal, om Kommuner kan købe Arealer i andre Kommuner og lægge dem døde. Københavns Kommune har opkøbt al Jord fra Husum Møllekro til Bagsværd og købt hele Landsbyen Store Skovlunde ved Skovlunde Station, og den ejer Masser af Jord ude ved Roskilde Landevej. Alle disse Omraader, som skulde have været til Raadighed, som Befolkningen skulde have kunnet købe billigt og bruge som Kolonihaver o. lign., medens de sparede sammen til de øvrige Ting, de skulde bruge, er blevet solgt væk. Derfor er Befolkningen tvunget til at flytte længere bort.

Problemerne ligger ikke saadan, som de er opstillet i Bemærkningerne, og jeg vil derfor gerne tage Afstand fra disse, men jeg vil meget gerne være med til at skaffe et positivt Resultat af denne Lovgivning, fordi jeg erkender, at der er saglige Grunde, der taler for, at den bør gennemføres. Men disse Motiveringer kunde tyde paa en anden Opfattelse af det, man maa tilsigte med Loven, end jeg finder rimelig.

Jeg vil gerne gøre opmærksom paa, at naar man taler om, at man vil lægge en saadan Plan for 15 Aar, men at denne selvfølgelig kan varieres naar som helst baade frem og tilbage, kommer man ind i noget ganske overordentlig uheldigt. For det første synes jeg, at man i for høj Grad dermed siger, at man ikke er i Stand til at bedømme, hvordan Byen skal udvikle sig, for hvis man var det, skulde det vel ikke være nødvendigt hvert Øjeblik at forandre noget. Og dernæst maa man huske paa, at Mennesker i Tillid til, at der siges: her maa bygges, her er en Inderzone, køber Arealer og mener at handle ud fra visse Forudsætninger; naar man saa pludselig ændrer disse Forudsætninger, griber man ind i Ejendomsretten, og de Mennesker, der allerede har købt paa Grundlag af de herskende Tilstande, bliver berøvet Rettigheder og vil kunne faa betydelige Tab. Hvis man i en Kommune har ensartede Skatteregler for Inder- og Yderzoner, vil man kunne komme ud for en meget urimelig Beskatning af Jord, der nu er henlagt til Dyrkning, fordi Ejerne skal deltage i Skattebyrden for bebyggede Dele af Kommunen. Der er en lang Række Problemer, som man ikke kan undgaa at tage op, og jeg vil lægge megen Vægt paa, at man i Yderkanten af de Zoner, som

man mener skal bebygges, straks laver et Overgangsled for de Mennesker, der vil have Kolonihaver til at tage ud i, til at arbejde og tømre i, og som vil spare sammen til, at der senere ogsaa kan blive Mulighed for noget mere.

Endelig synes jeg, at der i for høj Grad bliver Tale om en Bemyndigelseslovgivning. Jeg kan ikke tro, at man skulde blive nødt til at anvende denne Lov paa Smaaomraader og Smaaopgaver; Byplanloven maa kunne klare Problemerne inden for Kommunen, og jeg tror endogsaa, at Kommuner, hvis det drejer sig om Grænseomraader, vil kunne blive enige. Lovgivningen om bymæssige Bebyggelser maa tage Sigte paa de store Byer og de store samlede Problemer, og det er derfor et Spørgsmaal, som jeg ikke kan sige, at vi har taget endelig Stilling til, om man ikke skal give Ministeren Bemyndigelse til for disse store Opgaver at udarbejde Planerne og saa simpelt hen forelægge dem som Lovforslag. Hvis man for et Omraade som Storkøbenhavn med dens kolossale økonomiske Interesser, Erhvervsinteresser og kulturelle Interesser vil overlade det til et lille Udvalg med en Minister — selv med Repræsentanter for Kommunerne, som dog ikke kan repræsentere andet end kommunale Interesser —, vilde jeg finde det betænkeligt. Men jeg kan tilsige vor absolutte Interesse for at fremskaffe et positivt og sagligt godt Resultat af det foreliggende Lovforslag.

Thestrup: I selve det Princip, at det offentlige maa have Haand i Hanke med Byernes Udvikling, er vi fra vor Side enig med den højtærede Minister og kan tilslutte os de Betragtninger, der har fundet Udtryk i det foreliggende Lovforslag om bymæssige Bebyggelser. Det er ogsaa efter vor Opfattelse rigtigt, at man søger at undgaa det Spild af Værdier, der finder Sted ved en forspredt Bebyggelse, og jeg kan tilføje, at foruden de Værdier, som man i Bemærkningerne taler om gaar tabt, gaar der efter min Opfattelse ogsaa store Skønhedsværdier tabt, hver Gang en stor By strækker det yderste af sine Fangarme ud i det Omraade, der hidtil har været Landbrugsomraade, „Landet“ i egentligste Forstand.

Efter at have givet denne Tilslutning i Princippet til selve det foreliggende Lovforslag maa jeg imidlertid sige, at det forekommer os, at der knytter sig meget store Betænkeligheder til Forslaget, saaledes som det her foreligger. Jeg synes, man med Rette kan rejse følgende Spørgsmaal, for det første: Hvor vidt er det forsvarligt at gaa over for